

Rapport

Periodisk evaluering av studieprogrammet Master in Special Education – practical skills and transformative learning

April 2021

Øyvind Snipstad

Innhold

1. Innledning	3
2. Nøkkelinformasjon om studiet.....	3
2.1 Studiets oppbygging og innhold	4
2.2 Opptakskrav og rangering	5
2.3 Arbeids og undervisningsformer	5
2.4 Vurderingsformer	6
3. Valg av kvalitetsområder	8
4. Evalueringskomiteens sammensetning	8
5. Grunnlagsdokumenter	9
6. Gjennomføring av periodisk evaluering	10
7. Drøfting av kvalitetsområdene.....	13
7.1 kvalitetsområde 5: studentenes læringsutbytte	14
7.2 Kvalitetsområde 7: Studiets samspill med samfunn og arbeidsliv	22
7.3 Kvalitetsområde 8: Utforming og ledelse av studieprogrammet.....	24
8. Konklusjon.....	28

1. Innledning

I tråd med høgskolens kvalitetssystem har Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk laget en seksårsplan for periodisk evaluering av fakultetets studier. Ifølge planen skal Masterstudiet i Special Education – practical skills and transformative learning gjennomføre periodisk evaluering våren 2021.

Periodisk studieprogramevaluering er et sentralt virkemiddel i HINNs arbeid med å nå høgskolens strategiske målsetninger for utdanningsområdet.

Evalueringen er en systematisk gjennomgang og drøfting av ulike sider ved hvert enkelt studieprogram. Eksterne representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksternt sakkyndige skal bidra i evalueringene.

Evalueringskomiteen har fått tilsendt grunnlagsmateriale som forberedelse til en heldagssamling der de tre utvalgte kvalitetsområdene ble diskutert. De tre kvalitetsområdene var som følger:

- Studentenes læringsutbytte (kvalitetsområde 5)
- Studienes samspill med samfunn og arbeidsliv (kvalitetsområde 7)
- Utforming og ledelse av studieprogrammene (kvalitetsområde 8)

Intensjonen med denne rapporten er å gi et realistisk bilde av studiet slik det fungerer i dag og samtidig komme med tanker og innspill til videre utvikling av kvaliteten på studieprogrammet

2. Nøkkelinformasjon om studiet

Denne evalueringen tar for seg Masterprogrammet Special education – practical skills and transformative learning. Dette er ett internasjonalt masterprogram med engelsk som undervisningsspråk. Studiet konsentrerer seg om alternative læringsprosesser. Gjennom å ta utgangspunkt i håndverk, kunst, dans, sang og idrett fokuserer studiet på alternative strategier for læring både innenfor ordinær skole, og innenfor alternative opplæringsarenaer.

Gjennom en kombinasjon av teoretiske, praktiske og eksperimentelle tilnærminger til spesialpedagogikk vil studiet legge til rette for kritisk debatt og evaluering av eksisterende perspektiver i læring. Studiet vil vektlegge alternativer til den teoretiske skolen gjennom å utvikle nye og innovative tilnærminger i utdanningsfeltet, særlig rettet mot barn og unge med lærevansker og/eller særskilte behov.

Studieplanen for programmet beskriver følgende overordnede mål for studiet:

- Utvikle og skape innovative praktiske tilnærminger til undervisning og læring i spesialpedagogiske sammenhenger
- Anerkjennelse og møte barn og unge med funksjonshemming og/eller lærevansker med kunnskap, respekt og verdighet – i en samarbeidende prosess
- Utvikle bevisst åpenhet og forståelse for opplæringens potensialer gjennom en gjenforening av hånden (det praktiske), hjertet (det emosjonelle) og hodet (det intellektuelle)
- Utvikle bevisst åpenhet og forståelse for pedagogiske muligheter og potensialer i nye situasjoner, kontekster og lokaliteter
- Evaluere, reflektere over og forske på egen praksis for å forsterke virkninger av undervisning og læring i ulike kontekster

Studiet gjennomføres i samarbeid med Ruskin Mill College i Storbritannia

2.1 Studiets oppbygging og innhold

Masterprogrammet; Special Education – practical skills and transformative learning er lagt opp som et deltidsprogram over 3 år (75 % studieprogresjon), som totalt gir 120 studiepoeng. Undervisningen på studiet er samlingsbasert. Samlingene i studiet foregår både på Høgskolen i Innlandet (Lillehammer) og i Storbritannia ved Ruskin Mill's studiested i Nailsworth. Det forventes at studentene selv må påregne kostnader knyttet til reise mellom de to undervisningsstedene.

Studiet består totalt av 6 emner; *SPED3001/1 The philosophy of science and the history of special education* (15 sp), *SPED3003/1 Theoretical approaches to practical skills and transformative learning* (15 sp), *SPED3002/1 Research methods and situated transformative action research* (30 sp), *SPED3004/1 Special education and symptoms of disabilities* (15 sp), *SPED3005/1 Work based learning: Enhancing professional practice* (15 sp), *SPED3006/1 Master thesis* 30 sp.

2.2 Opptakskrav og rangering

For opptak på studiet må søkere kunne vise til et vitnemål fra en bachelorutdanning som møter norske krav for høyere utdanning. Vedlagt søknaden om opptak må det legges ved et essay som omhandler søkerens praktiske og estetiske ferdigheter, samt en beskrivelse av erfaringer som er av relevans for studiet det søkes opptak til. I tillegg må studentene kunne dokumentere minst 2. års fulltids relevant arbeidserfaring med barn og/eller unge i en utdanningskontekst. Sistnevnte dokumentasjon må skrives av arbeidsgiver. CV aksepteres ikke. I dokumentasjonen skrevet av arbeidsgiver må det fremkomme om søker har arbeidet fulltid eller deltid. For internasjonale søker må det også legges ved kopi av pass.

Alle som søker utenfor Storbritannia, Canada, Irland, New Zealand, Australia eller de nordiske landene må kunne dokumentere at de har engelsk ferdigheter som møter bestemte krav¹.

Rangering av søkere basere på dokumentene som skal vedlegges søknad om opptak, nevnt over. Ved tilfeller der det er flere kvalifiserte søkere enn plasser på programmet vil studenter inviteres til individuelle intervju.

2.3 Arbeids og undervisningsformer

Studieprogrammet tar utgangspunkt i å benytte studentenes praktiske og estetiske ferdigheter. Gjennom en kombinasjon av teoretiske, praktiske og eksperimentelle tilnærminger til

---

¹ <https://eng.inn.no/for-students/incoming-full-degree-student/english-language-requirements>

spesialpedagogikk vil studiet legge til rette for kritisk debatt og evaluering av eksisterende perspektiver i læring.

Studiet er samlingsbasert og det vil bli forelest i Nailsworth (England) og i Lillehammer (Norge), med fem to-ukers og to en-ukers undervisningsblokker. Basert på gjeldene studieplan fordeler samlingene seg slik:

- Samling 1, Lillehammer, september 2021
- Samling 2, Nailsworth, februar 2021
- Samling 3, Lillehammer, mai 2022
- Samling 4, Nailsworth, oktober 2022
- Samling 5, Nailsworth, februar 2023
- Samling 6, Lillehammer, mai 2023
- Samling 7, Nailsworth, august 2023

Undervisningsformene på studiet er varierte. Undervisningsformene består av forelesninger, fysiske og digitale seminar i gruppe, selvstudier og praksis. I tillegg stiller flere emner krav til at studenter produserer skriftlige arbeider av ulik art.

2.4 Vurderingsformer

Vurderingsarbeid er en integrert del av studiet. Mot slutten av hvert emnet gjennomføres det en eksamen. Studentene får bokstavkarakter A-F.

Emnene på studiet har følgende vurderingsform:

SPED3001/1 The philosophy of science and the history of special education:

Muntlig eksamen der studentene skal gi en 15 minutters presentasjon foran to sensorer og medstudenter etterfulgt av 15 minutter utspørring. Eksaminasjonen varer 30 minutter per student.

Studentene vurderes etter graden av tydelighet og struktur i sitt fremlegg, deres kunnskap om emnets innhold, deres evne til kritisk refleksjon, deres evne til å argumentere, deres kunnskap om tankeprosesser og betydninger av paradigmeskift innen fagfeltet spesialpedagogikk og at det er mulig å identifisere selv-refleksjon og originalitet i studentenes presentasjon og besvarelse på utspørringen i etterkant.

SPED3003/1 Theoretical approaches to practical skills and transformative learning

Studentene levere et skriftlig essay på 5000 ord

SPED3002/1 Research methods and situated transformative action research

Eksamen i dette emnet er todelt. Hver del utgjør 50 prosent av den endelige karakteren på emnet

Del 1 av eksamen består av et skriftlig essay på 5000 ord. Studentene skal i dette essayet ta for seg fordeler og begrensninger ved ulike forskningsmetoder og metodologiske tilnærminger.

Del 2 av eksamen skal studentene levere en skriftlig kritisk refleksjonsnotat der de drøfter metodiske tilnærminger som de ønsker å benytte i senere masteroppgave.

SPED3004 /1 Special education and symptoms of disabilities

Eksamen i dette emnet er todelt. Hver del utgjør 50 prosent av den endelige karakteren på emnet.

Del 1 er en muntlig, fysisk eller praktisk presentasjon eller oppvisning

Del 2 er et skriftlig refleksjonsnotat om muligheter som ligger i alternative tilnærminger til spesialpedagogikk. Teksten skal være på 2500 ord

SPED3005/1 Work based learning: Enhancing professional practice

Eksamen består av et essay på 3000 ord der studentene skal reflektere over sin egen praksis. Essayet skal støttes opp av en praksisportefølje.

SPED3006/1 Master thesis

Studentene skal levere en masteroppgave på 30 000 ord. Det gjennomføres et muntlig forsvar av masteroppgaven.

Studentene har mulighet til å levere deler av sin avhandling i form av et praktisk produkt. I så tilfeller vil ordlengden på masteroppgaven reduseres fra 30 000 til 15 000 ord

3. Valg av kvalitetsområder

Evalueringskomiteen har fått tilsendt grunnlagsmateriale som forberedelse til en heldagssamling der de tre utvalgte kvalitetsområdene ble diskutert. De tre kvalitetsområdene var som følger:

- Studentenes læringsutbytte (kvalitetsområde 5)
- Studienes samspill med samfunn og arbeidsliv (kvalitetsområde 7)
- Utforming og ledelse av studieprogrammene (kvalitetsområde 8)

4. Evalueringskomiteens sammensetning

Øyvind Snipstad	Førsteamanuensis, Institutt for pedagogikk, LUP, HINN (leder av komiteen)
Stine Vik	Førsteamanuensis, Institutt for pedagogikk, LUP, HINN
Karianne Franck	Førsteamanuensis, Dronning Mauds Minne Høgskole

Thyge Tegtmejer	Forsker, VIVE- Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Danmark
Gro Narten Markestad	Seniorrådgiver, StatPed
Hanne Bjertnes	Studieveileder, LUP, HINN

5. Grunnlagsdokumenter

Med utgangspunkt i de nevnte kvalitetsområdene ble evalueringskomiteen oversendt følgende grunnlagsdokumenter:

Dokumenttyper	Antall
Emneplaner	6
Pensumlister	4
Studieplan	1
Studieprogramansvarliges rapport	2
Mandat for periodisk evaluering	1
Nøkkeltall (karakteroversikt)	3

Som det kommer frem av tabellen over er det et misforhold mellom antall pensumlister og antall emner på studie. Masteremnet har ikke noe oppført pensum. Pensumlister for SPED3005 hadde ikke evalueringskomiteen tilgang til.

6. Gjennomføring av periodisk evaluering

Periodisk evaluering består av tre steg; forberedelse, evaluering og handlingsplan. I forberedelsesfasen velges det ut tre kvalitetsområder som evalueringskomiteen i steg to skal fokusere på. De valgte kvalitetsområdene oversendes så til evalueringskomiteen. Evalueringskomiteen drøfter kvalitetsområdene med utgangspunkt i oversendte grunnlagsdokumenter. Det skrives referat fra evalueringskomiteens drøftinger. Basert på dette referatet skriver lederen av komiteen en rapport. Rapporten danner grunnlaget for handlingsplanen som studieprogramansvarlig har ansvar for å utforme.

Denne rapporten bygger på evalueringskomiteens drøftinger. De tre kvalitetsområdene ble drøftet på et heldagsmøte den 22.3.2021. Som man kan se av møteplanen nedenfor ble det avsatt en økt per kvalitetsområde. For å konkretisere drøftingene ble det formulert et antall spørsmål for hvert kvalitetsområde.

<p>ØKT 1, 9:15-10:00</p>	<p>Velkommen og presentasjon av komiteens deltakere</p> <p>Gjennomgang av mandat og evalueringsområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentenes læringsutbytte (kvalitetsområde 5) • Studienes samspill med samfunn og arbeidsliv (kvalitetsområde 7) • Utforming og ledelse av studieprogrammene (kvalitetsområde 8) <p>Veien videre mot evalueringsrapport</p>
<p>ØKT 2, 10:00-11:00 (K5)</p>	<p>Med utgangspunkt i studieplaner, studieprogramansvarliges rapport for 2018 og 2019, Studiebarometeret for 2019 og andre aktuelle dokumenter diskuteres spørsmål knyttet til Kvalitetsområde 5 – Studentenes læringsutbytte</p>

	<p><i>Er læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammet fagligoppdatert?</i></p> <p><i>-Er læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket?</i></p> <p><i>-Bidrar alle emner til programmets forventedelæringsutbytte?</i></p> <p><i>-Hvordan bidrar undervisnings- og vurderingsformer til at studentene oppnår det forventedelæringsutbytte?</i></p> <p><i>-Hvordan er utviklingen i studentenes karakterer –og strykprosent?</i></p> <p><i>-Sammenheng mellom karakterer i studiet og karakterer fra videregående skole?</i></p>
<p>PAUSE</p>	
<p>ØKT 3, 11:45-13:00 (K7)</p>	<p>Med utgangspunkt i studieplaner, studieprogramansvarliges rapport for 2018 og 2019, Studiebarometeret for 2019 og andre aktuelle dokumenter diskuteres spørsmål knyttet til Kvalitetsområde 7 - Studiets samspill med samfunn og arbeidsliv</p> <p><i>-Hvor mye bransjeerfaring (erfaring fra relevant arbeidsliv) har fagmiljøet?</i></p> <p><i>-Hvor relevant er studieprogrammet for arbeidslivet og for samfunnets kompetansebehov?</i></p> <p><i>-Praksis i studiet? Hvor godt bidrar praksis til å forberede studenter til arbeidslivet?</i></p>

	<p><i>-Hvordan kan studieprogrammet tilpasses samfunnets fremtidige kompetansebehov?</i></p> <p><i>-Hvor godt forberedes studentene til en internasjonalkarriere?</i></p>
<p>PAUSE</p>	
<p>ØKT 4, 13:10-14:10 (K8)</p>	<p>Med utgangspunkt i studieplaner, studieprogramansvarliges rapport for 2018 og 2019, Studiebarometeret for 2019 og andre aktuelle dokumenter diskuteres spørsmål knyttet til Kvalitetsområde 8 – utforming og ledelse av studieprogrammene</p> <p><i>-Hvordan er studieprogrammet forankret i HINNs -og fakultetets strategi?</i></p> <p><i>-Er navnet på studieprogrammet dekkende? Kommuniserer det godt overfor omverden?</i></p> <p><i>-Er informasjon om studieprogrammet på nettsider, brosjyrer og vitnemålstillegg dekkende og oppdatert?</i></p> <p><i>-Hvordan står studieprogrammets profil i forhold til liknende studieprogram ved HINN eller andre institusjoner i Norge? Kan det være aktuelt å vurdere samarbeid eller arbeidsdeling?</i></p> <p><i>-Gir emnesammensetningen god fagligprogresjon?</i></p> <p><i>-Hvordan fungerer samarbeidet mellom studieprogramleder, dekan, instituttleder og emneansvarlige når det gjelder utvikling av kvaliteten på studieprogrammet?</i></p>

PAUSE	
ØKT 5, 14:20-15:00	Oppsummering

Etterfulgt av møte foregikk det videre evalueringsarbeidet som følger:

Uke 12 – referat fra evalueringsmøtet sendes ut til komiteens medlemmer for kommentarer

Uke 14 – frist for å sende kommentarer på referatet.

Uke 15 og 16 – Utarbeidelse av rapport

Uke 16 – rapporten sendes til komiteens medlemmer for kommentarer.

Uke 16 – rapporten ferdigstilles og sendes til dekanatet.

7. Drøfting av kvalitetsområdene.

Master in special education – practical skills and transformative learning ble opprettet etter samtaler mellom stiftelsen Ruskin Mill Trust i England, og ansatte ved fagmiljøet i spesialpedagogikk ved daværende Høgskolen i Lillehammer. Studieprogrammet er forankret ved HINN, og det er herfra studentene får sine vitnemål, men det er en 50/50 fordeling mellom HINN og Ruskin Mill på ressurser til undervisning og sensur i programmet. Samarbeidet med Ruskin Mill består i tillegg til denne mastergraden også av praksisplassering av bachelorstudenter i spesialpedagogikk.

Det har vært to kull tatt opp til mastergraden, i 2016 og 2018. Programmet var lyst ut for opptak i 2020, men ble ikke startet opp på grunn av for få søkere. Masteren er utlyst for opptak igjen i 2021. Hoveddelen av studentene på programmet er ansatte ved Ruskin Mill.

Ruskin Mill har gitt beskjed om vil redusere omfanget av sitt samarbeidet om mastergraden, med begrunnelse i at de ønsker å utvikle sitt eget masterprogram. Dette innebærer at programmet blir revidert, og at det antakeligvis gjøres store endringer. Blant annet er det ikke sikkert at det estetiske perspektivet blir med videre. Det er ønskelig at programmet fortsatt skal være engelskspråklig og det må vurderes om man skal finne en ny europeisk samarbeidspartner. Viktige spørsmål i denne sammenhengen er derfor hvilken studentmasse er det ønskelig at programmet retter seg inn mot, og hvordan programmet skal utformes. Studieprogramansvarlig ved studieprogrammet ønsket derfor at denne evalueringen også skal peke på hva som er viktig å videreføre i utarbeidelsen av det reviderte programmet

7.1 kvalitetsområde 5: studentenes læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene skal være dekkende og relevante for den kompetansen studentene skal sitte igjen med etter endt utdanning. Studentene skal gjennomføre studiet på normert tid. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene skal bidra til at studentene oppnår fastsatt læringsutbytte.

I kvalitetsrapporten beskrives kvalitetsområde 5 på følgende måte:

- Læringsutbyttebeskrivelsene skal være dekkende og relevante for den kompetansen studentene skal sitte igjen med etter endt utdanning
- Studentene skal gjennomføre studiet på normert tid
- Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene skal bidra til at studentene oppnår fastsatt læringsutbytte

For å konkretisere evalueringskomiteens drøftinger ble det tatt i bruk et antall underspørsmål til hvert kvalitetsområde. I presentasjonen som følger vil det tas utgangspunkt i disse spørsmålene:

- *Er læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammet faglig oppdatert?*
- *Er læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket?*
- *Bidrar alle emner til programmets forventede læringsutbytte?*

- *Hvordan bidrar undervisnings- og vurderingsformer til at studentene oppnår det forventede læringsutbytte?*
- *Hvordan er utviklingen i studentenes karakterer –og strykprosent?*

Er læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammet faglig oppdatert?

Er læringsutbyttebeskrivelsene i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket?

Utgangspunktet for drøftingen av disse spørsmålene er studieplanen for masteremnet

Det påpekes at det som står om generell kompetanse i læringsutbyttebeskrivelsene med fordel kan gjennomgås og utdypes, både på studie- og emneplannivå. Beskrivelsene av oppnådd *generell kompetanse* fremstår som noe vag, og bør tydeliggjøres og gjerne tematiseres/eksemplifiseres. Det oppfordres til å ta en diskusjon på hva generell kompetanse er, og synliggjøre dette i studie- og emneplaner slik at det blir tydeligere både for studenter og arbeidsgivere. Som eksempler på generell kompetanse nevnes blant annet

- at kandidaten kan vurdere *hvilke* kunnskaper og ferdigheter som skal brukes *når*,
- evnen til å ta kritiske og etiske vurderinger i ulike situasjoner,
- og å kunne formidle kunnskapen til ulike mottakere (fra fagmiljø til brukere til samfunnet generelt).

De situasjonene hvor man trenger den generelle kompetansen, er ofte hverdagsseksempler som lett går upåaktet hen, men som er essensen i pedagogisk arbeid. Det kan også være en ide å trekke dette inn i undervisningen ved å oppfordre studentene til å ta med seg dagligdagse praksiserfaringer og case inn i undervisningen.

Det trekkes frem at noe av styrken med programmet er at teori og praksis skal gå hånd i hånd, med en helhetlig tilnærming (hånd – hjerte – hode). Det er imidlertid viktig at det konkretiseres hva dette faktisk innebærer i studieprogrammet. Det står også at «*the programme is organized around the student's practical skill*». Ettersom studiet stiller krav om relevant yrkeserfaring for opptak vil samtlige bringe med seg eksempler fra sitt eget arbeidsliv

og yrkespraksis inn i arbeidskrav, eksamener og masteroppgaver. Kanskje kan denne koblingen poengteres tydeligere i emnebeskrivelsene.

Det poengteres også at det er mye faglig relevant i studieprogrammet, som i bunnen bygger på et inkluderende tankesett i forståelsen av ulike vansker og i problematisering av spesialpedagogikken. Imidlertid kan det være en ide å trekke frem inkluderingsideologien klarere som et tema videre.

Bidrar alle emner til programmets forventede læringsutbytte?

Hvordan bidrar undervisnings- og vurderingsformer til at studentene oppnår det forventede læringsutbytte?

Til disse spørsmålene valgte komiteen å gå gjennom og drøfte emneplaner og pensumlister for alle emner på studiet

SPED3001 The philosophy of science and the history of special education

Dette beskrives som et grunnleggende godt emne. Det trekkes frem som positivt at emnet kommer tidlig i løpet, selv om det kan være et vanskelig emne for studentene å starte med. Erfaringsmessig rapporteres det at dette er et emne som vekker interesse hos studentene, ved at de begynner å kunne teoretisere og sette ord på fenomen, mekanismer og prosesser de ikke har kunnet begrepsliggjøre tidligere. Det poengteres at muntlig eksamen som vurderingsform er en spennende og god løsning, for det kreves en ekstra kompetanse for å kunne formidle disse vanskelige temaene muntlig.

Komiteen mener man med fordel gå gjennom målene for *generell kompetanse* da disse er nokså vage. Slik det står i gjeldende emneplan inneholder punktene om generell kompetanse kun;

- Presentation skills
- Communication (active listening and critical questioning)

Pensumlisten inneholder mye generell filosofi, og komiteen foreslår å supplere med noen nøkkelttekster som eksemplifiserer hvordan denne teorien kan kobles opp mot egen praksis.

Det stilles også spørsmål ved hvorfor ontologi ikke er aktualisert slik på samme måte som epistemologi i dette emnet, samt at emneplanen ikke sier noe om forholdet mellom disse.

Det må påpekes at komiteen har bare emneplaner og pensumlister som grunnlag for diskusjonen om innholdet i emnet og kjenner dermed ikke til hva som faktisk blir aktualisert i undervisningen i emnet.

Videre fremstår læringsutbyttebeskrivelsene for emnet også for generelle. Når så er tilfellet er det utfordrende å identifisere hvilke prioriteringer og valg som ligger til grunn for om pensumet som er oppført på emnet reflekterer emnets egenart. Komiteen påpeker at det er litteratur på dette emnet som like gjerne kunne vært benyttet på andre emner. I tillegg trekkes det frem at det litteratur som er oppført i pensumlister på flere emner. Komiteen etterlyser tydeligere definisjon av hvilken litteratur som hører til på de ulike emnene og hvorfor. Dette for å unngå at emnene ikke fremstår for like.

SPED3003 Theoretical approaches to practical skills transformative learning

Som tilfellet var med emnet SPED3001 foreslår komiteen også her en gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelsene, da de fremstår vage. Komiteens anbefaling er at læringsutbyttebeskrivelsene med fordel kan gjennomgås med ett blick til NOKUT's maler og beskrivelser for disse (NOKUT, u.å)

Det oppleves litt uklart for flere i komiteen om det er en teoretisk eller praktisk innretning på emnet. Det oppleves som at dette skal gi et teoretisk grunnlag for å så gå mer over til det praktiske, men hvordan utføres dette i praksis?

Emneplanene og innholdet i emnene SPED3003 og det senere SPED3004- emnet bør ses nøyer på, for å få fram sammenhengen mellom emnene, og hvordan de står i forhold til

hverandre. Blant annet kommer det frem at i de to nevnte emnene så er ferdighetsmålene identiske. Ferdighetsmålene det er snakk om er som følger;

- Demonstrate the ability to interrogate and re-imagine theoretical perspectives
- Demonstrate the ability to translate the ecology of learning (theories) into a practical context

I tillegg fremstår det som at noe av teorien SPED3003 kommer igjen i emnet SPED3004. Dette mener komiteens medlemmer bør gjennomgås for å unngå overlapp.

Det trekkes også fram at det bør gjøres tydeligere koblinger opp mot emneplanen for SPED3001, for å vise relevansen mellom emnene. Komiteen mener at i dette emnet er det gode forutsetninger for å dra linjene fra det overordnet filosofiske til det helt konkrete, og samtidig vise hvordan dette ligger til grunn for videre studie.

Emneplanen trekker fram fire perspektivgrunner som skal tas opp i emnet: filosofisk, sosiologisk, psykologisk og biologisk. Det stilles spørsmål om pensumlisten er dekkende for alle disse fire perspektiver, og at det savnes en tydelig knytning til det spesialpedagogiske. Mange av forfatterne på gjeldene pensumliste er ikke knyttet til det spesialpedagogiske fagfeltet, og det er derfor viktig å tydeliggjøre koblingene mot dette feltet i emneplanen. Det foreslås også at menneskerettskonvensjonen tas inn i undervisningen og som del av pensum.

Pensumlisten for emnet er fokusert på det pedagogisk-filosofiske feltet, mens læringsutbyttebeskrivelsene har en mer praktisk vinkling. I likhet med forrige emne anbefales det å trekke inn noen nøkkelttekster i pensum som eksemplifiserer koblingen mellom teoriene og praksisfeltet for å hjelpe studentene i å se dette tydeligere. Dette trekkes også fram som et viktig poeng å ta med inn i utarbeidelsen av ny studieplan som vil bli nødvendig når Ruskin Mill trekker seg ut.

Komiteen trekker frem som positivt og en styrke ved masterprogrammet at det beveger seg i det teoretiske og skal gi et vitenskapelig bidrag, samtidig som den er nært knyttet opp mot praksis og gir gode forutsetninger for å prege nettopp denne praksisen.

SPED3002 Research methods and situated transformative action research

Komiteen mener at ettersom dette er et metodeemne, burde etikk gis en tydeligere plass i emneplanen enn det som er tilfellet per nå. Dette gjelder, ifølge komiteen, også andre steder i studiet.

Emneplanen fremstår, ifølge komiteen, ikke helt i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Det som står under «ferdigheter» og «generell kompetanse» i læringsutbyttebeskrivelsen kunne gjerne ha byttet plass med hverandre.

Det stilles også spørsmål til hvorfor siste del av emnets tittel er med. Forklaringen på dette er at studentene i del to av kurset skal foreta et aksjonsforskningsprosjekt, og det er tatt med i tittelen fordi dette er en metode de skal anvende i en del av emnet. Det påpekes fra komiteen at det ikke er enkelt å se ut fra emneplanen at dette er et todelt emne. Dette bør tydeliggjøres, både under læringsutbyttebeskrivelsene, og under avsnittet om «arbeids- og undervisningsformer». Komiteen stiller spørsmål ved om ikke dette emnet bør deles i to separate emner.

Tittelen på emnet viser både til en generell del, og en konkret del. Hvor stort er spennet i den generelle delen – tar det for seg et bredt nok utvalg av metoder? De andre emnene i studieplanen gir et bredt grunnlag, hvorfor er metodedelen i kurset da så konkret? Studentene bruker kanskje mest kvalitative metoder i sine arbeider i dette fagfeltet, men det er likevel viktig at alle er kjent med tankesettet som ligger til grunn for kvantitative undersøkelser (Mortensen, Andreasen og Tegtmejer, 2020)

Dette emnet foregår over totalt fire semester, hvor studentene i andre og tredje semester på studiet får innføring i kvalitativ og kvantitativ metode (del 1 av emnet), mens de i fjerde og femte semester skal jobbe med ett aksjonsforskningsprosjekt. Komiteen trekker frem som en styrke at studieprogrammet fokuserer på metode tidlig i studieløpet.

Om del 1 av emnet påpekes det at studentene har en samling med to ukers varighet der studentene går igjennom ulike forskningsmetoder. Samlingen består av tre dager med fokus

på kvalitative metoder, tre dager med fokus på kvantitative metoder og tre dager med fokus på vitenskapsteori (philosophy of science). Komiteens stiller da spørsmål ved om pensumlisten for emnet er godt nok dekkende i forhold til denne tematikken.

SPED3004 Special education and symptoms of disabilities

Dette emnet blir beskrevet som et emne som skal bygge bro mellom teori og praksis.

Det trekkes fram at det kan være vanskelig å forstå hva som ligger i dette emnet ut fra å lese emneplanen, da det ikke oppleves at det er en tydelig sammenheng mellom emnenavnet og en del av beskrivelsen av emnet. Det stilles spørsmål til om emnet har en praktisk del, ettersom det i emneplanen står beskrevet at «*through this course, students will be expected to engage in practical activities*». Bruken av ordet «engage» tilsier at dette er noe de aktivt skal ta del i, men dette fremgår ikke av emnets arbeids- og undervisningsformer. Dette er noe som bør tydeliggjøres i emneplanen.

Komiteen har også noen innspill til innhold i emnet. Det trekkes fram at det her kunne vært mer fokus på ulike vanskeområder også i dette emnet, og at det er et tydeligere fokus på en systemforståelse av spesialpedagogisk praksis. Dette kunne vært trukket inn for å gi studentene verktøyer i videre arbeid. Det kan også være et tydeligere fokus på de ulike ideologiene kunnskapstradisjonene innenfor funksjonshemmingsforskning, og ulike forståelsesrammer som kan knyttes til ulike vanskeområder.

Integrering nevnes som et annet viktig tema. Siden dette er et studieprogram med studenter fra flere nasjonaliteter, bør man vurdere å inkludere noe om juridiske internasjonale føringer innen fagfeltet, som for eksempel menneskerettighetskonvensjonen.

Pensum som tydeligere viser de ulike perspektivene på ulike forståelser av funksjonshemming, henholdsvis den sosiale, relasjonelle og medisinske, kunne med fordel også vært inkludert i emnet.

Komiteen mener at en spennende tilnærming til å knytte sammen teori og praksis, kunne være å ta for seg ulike vanskebeskrivelser, knytte teorier til dem, og analysere hvilke praksiser man da ville fått.

SPED3005 Work based learning: Enhancing professional practice

Komiteen mener at ettersom dette er et praksis-emne, burde det ha kommet frem av emneplanen hvilket omfang praksisen har, og om studentene får veiledning underveis.

Komiteen hadde ingen ytterligere innspill eller kommentarer til dette emnet.

SPED3006 Master Thesis

Komiteen trekker frem muligheten til å velge å gjøre et praktisk arbeid som del av masteroppgaven som spesielt interessant og noe som bidrar til å gjøre dette studiet unikt. Studentene på masterprogrammet skal ha praktisk/estetisk yrkeserfaring i bunn, og mange av studentene på programmet er kunstnere. Dette gjør at mange studentene velger å utnytte i det praktiske arbeidet de kan velge som alternativ til deler av masteroppgaven.

Studieplanen har et stort fokus på egenrefleksjon, noe som også kommer frem i masteroppgaveemnet. Imidlertid mener komiteen at det kan vurderes å gjøre noe grep i studieplanen som åpner opp for at andre prosessbeskrivelser også får større fokus underveis i studieløpet forøvrig, og i masteroppgaven.

Det påpekes også i dette emnet at etikk burde få et større fokus

Hvordan er utviklingen i studentenes karakterer –og strykprosent?

Nøkkeltallene viser at det har vært svært gode karakterer på dette studiet. Det ble drøftet mulige utfordringer knyttet til ulik forståelse av karakterskalaen og prinsipper for vurdering mellom land og kulturer. Dette er spesielt relevant i dette studiet ettersom det er organisert som et samarbeid mellom en Norsk og en Britisk utdanningsinstitusjon. Komiteen mener derfor at det vil være viktig å ha gode diskusjoner rundt dette temaet når man skal finnes en

ny partnerinstitusjon for dette masterprogrammet etter Ruskin Mill har redusert sitt engasjement.

Det er også viktig at studenter fra ulike land og utdanningsinstitusjoner på samme studieprogram får lik oppfølging fra faglig/administrativt ansatte på programmet.

7.2 Kvalitetsområde 7: Studiets samspill med samfunn og arbeidsliv

Studiene skal være relevante for samfunns- og arbeidsliv. Relevansen må sikres gjennom samarbeid i ulike fora. Her er RSA viktig (Råd for samarbeid med arbeidslivet), men også ulikt bransjesamarbeid på ulike fakultet og utdanninger. Relevans skal også sikres gjennom utplassering og praksisopphold i arbeidslivet. Bruk av tilbakemeldinger fra tidligere studenter i form av kandidatundersøkelser og gjennom alumninettverk er også viktige kilder.

Følgende grunnlagsspørsmål ble diskutert

- *Hvor mye bransjeerfaring (erfaring fra relevant arbeidsliv) har fagmiljøet?*
- *Hvor relevant er studieprogrammet for arbeidslivet og for samfunnets kompetansebehov?*
- *Hvordan kan studieprogrammet tilpasses samfunnets fremtidige kompetansebehov?*
- *Hvor godt forberedes studentene til en internasjonal karriere?*

Hvor mye bransjeerfaring (erfaring fra relevant arbeidsliv) har fagmiljøet?

Kravet til ansatte med førstekompetanse tilknyttet dette masterprogrammet er oppnådd. Imidlertid meldes det om utfordringer knyttet til å rekruttere nok søkere med førstekompetanse, og ansattkapasiteten på instituttet er kritisk. Komiteen diskuterer at en mulig langsiktig løsning på denne utfordringen er å etablere et internt Ph.d program på instituttet. Dette vil på sikt gjøre det mulig å rekruttere førstekompetente internt.

På grunn av Høgskolens i Innlandets ønske om å kvalifisere for universitetsstatus og påfølgende krav som stilles om andel ansatte med førstekompetanse utlyser ikke institusjonen mange høgskolelektorstillinger. Imidlertid er komiteens vurdering at Høgskolelektorer ofte vil

besitte høyere grad av bransjeeerfaring enn førstekompetente da de ofte har jobbet praksisnært og dermed vil kunne bringe med seg denne erfaringen inn i fagmiljøet

For den fortsatte eksistensen av dette studieprogrammet er institutt for pedagogikk, hvor dette studiet befinner seg, avhengig av å etablere ett nytt samarbeid med en partnerinstitusjon nå som Ruskin Mill ønsker å redusere sitt engasjement. Institutt for pedagogikk har ikke tilgjengelige personalressurser til å drifte studieprogrammet alene.

Hvor relevant er studieprogrammet for arbeidslivet og for samfunnets kompetansebehov?

Det meldes om at de aller fleste studentene på dette studiet er ansatte ved samarbeidsinstitusjonen Ruskin Mill. Komiteen stiller seg spørrende til hvorfor dette er tilfellet. Er studieprogrammet fra Ruskin Mill sin side tenkt å være ett verktøy for at deres ansatte skal få formalisert sin kompetanse? Imidlertid, ettersom de fleste studentene har sitt daglige virke ved Ruskin Mill har det klar arbeidslivsrelevans for disse studentene. Spørsmålet som komiteen da stiller seg videre er om hvorvidt studiet er godt nok markedsført overfor andre potensielle søkergrupper og om studenter utfor Ruskin Mill sin organisasjon ser studieprogrammet som arbeidslivsrelevant. Komiteen mener dette er svært viktig spørsmål som bør inngå i den videre revideringen av studieprogrammet.

Komiteen sin vurdering av studieprogrammet som helhet er at dette bør være av relevans for utdanningssektoren. Slik programmet er i dag, skal studentene ha med seg sine tilegnede ferdigheter inn på studiet og de er som oftest tilknyttet et arbeidssted hvor de bruker denne. En ide kan være å legge til rette for at studentene underveis i løpet også skal få prøve seg innen ulike typer settinger, slik at de kan vise til erfaring fra ulike sektorer.

Et annet forslag som trekkes fram er å inkludere rådgivning og veiledningstematikk i studiet, slik at studenter blir bedre kvalifisert til i yrker som stiller forventninger til slik kompetanse i tilknytting til arbeid med å implementere fagfeltet i for eksempel utdanningssektoren.

Studiet har en god bredde, og kompetansen studentene tilegner seg kan derfor være aktuelt innenfor flere yrker. Komiteen anbefaler likevel at i videre revideringer bør man vurdere hvorvidt man skal beholde eksistere brede profil eller om man skal spesifisere studiet inn mot spesifikke deler av arbeidsmarkedet. Komiteen mener at uavhengig av hva man velger så vil man ofre noe i forhold til noe annet. For eksempel vil et studie rettet mer spesifikt inn mot spesifiserte jobber kunne medføre at studie fremstår med en klarere profil samtidig som man risikerer at enkelte potensielle søkergrupper ser studiet som mindre relevant.

Komiteens mener at studiet gir et godt grunnlag for å gå videre akademisk karriere.

I dag er det krav for opptak på studiet at søkere kan vise til minimum to år med relevant yrkeserfaring. Begrunnelsen for dette kravet henger sammen med det praktisk-estetiske fokuset som er i studiet. Når studiet skal revideres bør det vurderes om dette er et nødvendig kriterium for opptak. Dersom yrkeskravet tas bort, vil det være aktuelt for flere søkere.

Hvordan kan studieprogrammet tilpasses samfunnets fremtidige kompetansebehov?

Hvor godt forberedes studentene til en internasjonal karriere?

Komiteen trekker fram at økt fokus på integrering og rådgiving/veiledningstematikk vil potensielt gjøre masterprogrammet mer relevant for fremtidens kompetansebehov. Rådgiving og veiledningserfaring vil være viktig kompetanse både i en norsk og internasjonal kontekst.

Ettersom studiet retter seg mot en internasjonal studentgruppe vil det kunne være interessant å ta for seg integrering i et internasjonalt perspektiv der studentene bringer med seg perspektiver fra ulike kulturelle og nasjonale kontekster inn i studentgruppen. Det samme gjelder også fenomener som inkluderende menneskesyn og inkluderende arbeidsmåter.

7.3 Kvalitetsområde 8: Utforming og ledelse av studieprogrammet

Studieprogrammene skal ha en indre sammenheng slik at det er samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og vurderingsformer. Studieprogrammene skal

evalueres jevnlig og i henhold til rutiner for evaluering. Resultatene skal brukes til forbedring. Ledelse av studieprogrammene skal plasseres tydelig, og følge øvrige linjer for ledelse.

Følgende grunnlagsspørsmål ble diskutert:

- *Hvordan er studieprogrammet forankret i HINNs- og fakultetets strategi?*
- *Er navnet på studieprogrammet dekkende? Kommuniserer det godt overfor omverden?*
- *Er informasjon om studieprogrammet på nettsider, brosjyrer og vitnemålstillegg dekkende og oppdatert?*
- *Hvordan står studieprogrammets profil i forhold til liknende studieprogram ved HINN eller andre institusjoner i Norge? Kan det være aktuelt å vurdere samarbeid eller arbeidsdeling?*
- *Gir emnesammensetningen god faglig progresjon?*
- *Hvordan fungerer samarbeidet mellom studieprogramleder, dekan, instituttleder og emneansvarlige når det gjelder utvikling av kvaliteten på studieprogrammet?*

Hvordan er studieprogrammet forankret i HINNs- og fakultetets strategi?

Komiteen mener at studieprogrammet dekker mål om internasjonalisering og internasjonalt samarbeid. Programmet møter også flere av punktene i høgskolens strategidokument – blant annet som et tverrfaglig program og mål om studentaktive lærings- og undervisningsformer. Fakultetet har ikke noe eget skriftlig strategidokument.

Komiteen diskuterte videre hvorvidt studiet kan tilby et inkluderende studentmiljø. Her ble det meldt om at det kan være utfordrende etablere et godt studentmiljø da studentene er fra ulike land som kun samles i kortere perioder over tre år. I tillegg er det de fleste studentene godt voksne som kombinerer studier med jobb og familie. Likevel kommer det frem av studieprogramansvarliges rapport at studentene jevnt over er fornøyd med studentmiljøet og de trekker frem at korte og intensive samlinger, ofte langt hjemmefra bidrar positivt på det faglige og sosiale miljøet på studiet. Emneevalueringer viser videre at studentene er fornøyd med det faglige innholdet, men logistikken rundt takler de ulikt. Utviklingen med digital

undervisning det siste året kan også nyttiggjøres i et slikt program, og gi mulighet for enda flere til å delta.

Er navnet på studieprogrammet dekkende? Kommuniserer det godt overfor omverden?

Komiteens vurdering er at studieprogrammet og dets navn begge fremstår som spennende. Imidlertid blir det anbefalt at man bør gjennomgå om sammenheng mellom tittel og innhold er tydelig nok definert. Komiteen mener at det er viktig at et navn på et studieprogram vekker nysgjerrigheten, det mener komiteen at det gjør. Imidlertid trekkes det fram at «*transformative learning*» er et begrep som antyder en spesifikk teori, noe som kan være uheldig i programnavnet som skal reflektere studiet som helhet.

Når det gjelder navn på emner, er komiteen også her av den oppfatning av at disse vekker interesse og nysgjerrighet. Imidlertid fremstår noen av titlene litt lange og i emnet SPED3004 har tittel og læringsutbytte ulike innfallsvinkler.

Er informasjon om studieprogrammet på nettsider, brosjyrer og vitnemålstillegg dekkende og oppdatert?

Komiteen mener at en idé til nettsiden er å lage en kort filmsnutt som presenterer studiets innhold. På denne måten kan man enklere få fram samspillet mellom det kreative og det teoretiske fokuset, slik at det blir tydeligere for de som søker.

Det poengteres også at det er viktig å se på hvordan man kan få flere søkere til programmet, og at man kanskje bør bruke flere kanaler til å rekruttere studenter.

Institutt for pedagogikk tilbyr også en norsk mastergrad i spesialpedagogikk, og forskjellen mellom disse to mastergradene kan med fordel beskrives nærmere i studieomtalen.

Hvordan står studieprogrammets profil i forhold til liknende studieprogram ved HINN eller andre institusjoner i Norge? Kan det være aktuelt å vurdere samarbeid eller arbeidsdeling?

Komiteen betrakter dette som et relativt unikt studieprogram både ved HINN og blant andre institusjoner i Norge. Grunnlaget i «Lillehammer-pedagogikken» gjør også at innretningen på studieprogrammet skiller seg ut.

For to år siden ble det satt i gang et bachelorprogram i spesialpedagogikk på instituttet. Dette kan være en naturlig rekrutteringsarena for studenter til dette masterprogrammet, men da må man i så fall ta bort kravet om to års yrkeserfaring. Bortfaller kravet om arbeidserfaring kan dette studiet fungere som et alternativ til den norske masteren i spesialpedagogikk ved instituttet. I stedet for kravet om arbeidserfaring diskuterte komiteen muligheten for å ha delt opptak med en kvote for de som kommer rett fra bachelor, en kvote for de med yrkeserfaring og en kvote hvor søkere både med og uten yrkeserfaring konkurrerer. Dette mener komiteen ville bidra til en heterogen studentgruppe som kan ta med seg ulike erfaringer inn i undervisningen.

I videre revidering av programmet er det også viktig å se på lengden på programmet. Et tre-årig deltidsstudium gjør programmet uaktuelt for søkere utenfor EU/EØS.

Komiteen drøftet også muligheten for å inkludere filosofi-miljøet ved høgskolen i dette studieprogrammet gjennom samarbeid med enkeltemner da studiet etter har en sterk filosofisk orientering. Et samarbeid med institutt for filosofi kan også bidra til å redusere undervisningsbelastningen i den pressede ansattssituasjonen institutt for pedagogikk står i.

Hvordan fungerer samarbeidet mellom studieprogramleder, dekan, instituttleder og emneansvarlige når det gjelder utvikling av kvaliteten på studieprogrammet?

Det meldes om en utfordrende arbeidsfordeling mellom Ruskin Mill og Høgskolen i Innlandet. Erfaringer gjort fra dette studiet har viste at det er viktig å definere klare forventninger knyttet til gjeldende regelverk og oppfølging av studenter. Ettersom de fleste studentene på programmet også er/har vært ansatte ved Ruskin Mill, rapporteres det en opplevelse om at disse har fått mer oppfølging derfra enn andre «utenforstående» studenter.

Søkertallet på studiet har vært nokså lavt. Det meldes videre om at dette medfører utfordringer knyttet til muligheter for studenter til å ta igjen emner de mangler fra tidligere i studieprogrammet. Å ivareta studenter som må ta igjen emner har vist seg ressurskrevende for både ansatte og for økonomien.

Komiteen mener at i et revidert program bør ha en robusthet i forhold til de utfordringer som er nevnt over og en klar forventningsavklaring mellom høgskolen og partnere om hvor mye man kan og bør tilrettelegge for studentene.

8. Konklusjon

Evalueringen av Master in special education – practical skills and transformative learning har hatt fokus på tre kvalitetsområder; Studentenes læringsutbytte, studiets samspill med samfunn og arbeidsliv samt utforming og ledelse av studieprogrammene.

Uavhengig av denne evalueringen står dette masterprogrammet foran store revideringer. Ruskin Mill, som har vært høgskolens samarbeidspartner i driften av dette masterprogrammet, reduserer sitt engasjement i studiet. For å være i stand til å videreføre programmet er institutt for pedagogikk avhengig av å finne en ny partnerinstitusjon. Ansattsituasjonen på instituttet er presset og det er per i dag ikke nok tilgjengelig ressurser på instituttet for å videreføre dette programmet på egenhånd.

På bakgrunn av gjennomgang av de tre kvalitetsområdene anbefaler evalueringskomiteen følgende:

Kvalitetsområde 5 – Studentenes læringsutbytte

- En gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelser. Slik de står nå er de for generelle og det fremstår som det er noen mangler i de ulike emneplanene
- En gjennomgang av emners egenart for å unngå overlapp mellom emner. Dette gjelder også pensumlister

- At det innføres tiltak for å sørge for at vurderingskriterier tolkes liket mellom institusjonene som samarbeider om emnet
- At det det sørges for å legge til rette for at det gis lik oppfølging av studenter uavhengig av hvor de kommer ifra.

Kvalitetsområde 7– studiets samspill med samfunn og arbeidsliv

- Se på langsiktige løsninger for å løse personalmangel på institutt for pedagogikk.
- En generell gjennomgang av hvorvidt studiet er arbeidslivsrelevant for en større bredde av søkere utover de som har sitt daglige virke ved Ruskin Mill
- At det vurderes å inkludere ett større fokus på veiledning og rådgivningsfag for å øke studiets relevans til arbeidsmarkedet
- At studiet gjennomgås med utgangspunkt i dagens brede profil. Bør studiet rettes mer inn mot spesifikke deler av arbeidsmarkedet?
- At begrunnelsen for kravet om to års relevant yrkeserfaring gjennomgås.

Kvalitetsområdet 8 – utforming og ledelse av studieprogrammet

- At sammenhengen mellom tittel på studiet og innholdet i de ulike emner gjennomgås. Studieprogrammets navn bør reflektere innholdet i studiet
- At en del emnenavn gjennomgås med hensyn til lengde.
- At det er behov for ytterligere markedsføring både internt og eksternt for å heve søkerallet.
- At forskjellen mellom dette masterprogrammet og det andre masterprogrammet i spesialpedagogikk ved institutt for pedagogikk tydeliggjøres på høgskolens nettsider.
- At studieløpet som helhet gjennomgås. At studiet er på tre år vil ekskludere søkere utenfor EU/EØS.

- At det arbeides med å skape en robusthet i studiet med tydelige definerte avklaringer om forventninger og krav overfor nåværende og fremtidige samarbeidspartnere

Litteratur

Mortensen, N.P., Andreasen, A. G. & Tegtmejer, T (2020) *Uddanneleseresultater og – mønstre for børn og unge med funktionsnedsettelse*. Det Nationale Forsknings og Analysecenter for Velfærd. [Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med funktionsnedsettelse \(vive.dk\)](https://vive.dk)

NOKUT (u.å) *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*. <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/>